

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila právní věci žalobce: **X. H. B.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem, se sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2024, č. j. OAM-1570/BA-BA01-HA13-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2024, č. j. 35 Az 5/2024-21,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### Odůvodnění:

#### I.

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále také jen „napadené rozhodnutí“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

#### II.

[2] Žalobce se bránil napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji shora označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl. Žalobní námitky neshledal důvodnými.

[3] Krajský soud nejprve poukázal na rozložení důkazního břemene, které je rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán. Dále se zabýval důvěryhodností žalobcových tvrzení uváděných během správního řízení a přisvědčil žalovanému v tom, že tvrzené problémy s armádou, která by jej ve Vietnamu mohla sledovat a kontrolovat, byly nekonzistentní a nesourodé, tudíž nevěrohodné. Během s ním opakovaně provedených pohovorů totiž své výpovědi měnil, v rámci údajů při podání žádosti je nadto vůbec neuváděl. Nadto zprávy, které měly svědčit o tomto sledování, byly 10 let staré (z roku 2014 od žalobcových kamarádů). Přitom při opakovaných návštěvách ve Vietnamu žádné problémy neměl a podle svého vyjádření nepociťoval, že by byl pronásledován. Nebezpečí pronásledování podle § 12 zákona o azylu či vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona tudíž krajský soud ve shodě s žalovaným v daném případě nedovodil. K namítanému sledování armádou pak krajský soud dodal, že i kdyby bylo uvěřitelné, nemůže založit důvod

pro udělení mezinárodní ochrany, neboť nepředstavuje pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu.

[4] K namítaným žalobcovým obavám, že nebude schopen finančně zabezpečit rodinu na území České republiky, krajský soud dodal, že rodinné vazby na území České republiky nejsou samy o sobě důvody významnými pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a 14a zákona o azylu. Ke zdravotnímu stavu krajský soud dále poukázal na žalobcovu zdravotní dokumentaci, z níž plyne, že kromě operace střev v roce 2019 žalobce nemá jiné zdravotní problémy. K tvrzeným obavám, že si nebude schopen ve Vietnamu sehnat práci, neboť není schopen vykonávat fyzickou náročnou práci, tudíž krajský soud vyslovil, že nezakládají důvody pro udělení mezinárodní ochrany. K nedostatečnosti lékařské péče v zemi původu upozornil též na to, že žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohly představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení, žalobce netvrdil a ani žalobcova individuální situace nezakládá důvod pro odlišné hodnocení.

[5] Nakonec k požadavku na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu krajský soud vyslovil, že rozhodnutí o něm je založeno na spojení výkladu neurčitého právního pojmu a správního uvážení žalovaného. V daném případě však z ničeho neplyne, že by zde byly důvody hodné zvláštního zřetele, které byl odůvodňovaly jeho udělení. Samotná nižší úroveň lékařské péče v zemi původu takovým důvodem není. Ani existence rodinných vazeb pak podle krajského soudu není sama o sobě okolností hodnou zvláštního zřetele. Žalobce ostatně není zapsán jako otec v rodném listě své nezletilé dcery. Namítaná obava z nedostatku finančních prostředků a nemožnost sehnat práci v zemi původu představuje důvody ekonomické, které pro udělení humanitárního azylu taktéž nepostačují.

### III.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadené rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti neuvádí ničeho. Vyjadřuje nesouhlas se závěry žalovaného i krajského soudu a setrvává na tvrzeních obsažených v žalobě, na něž odkazuje. Obává se, že by byl při návratu do země původu postihován vietnamskou armádou za to, že zemi opustil poté, co absolvoval kurz při armádním letectvu a je si jistý, že je příslušníky vietnamské armády sledován, kdykoliv se navrátí z České republiky do Vietnamu. Přestože k tomu krajský soud vyslovil, že nejde o skutečnost dosahující intenzity pronásledování podle § 2 odst. 4 zákona o azylu, jedná se o porušení lidských práv, konkrétně stěžovatelova práva na soukromí. Nadto jde o akt, jímž je na stěžovatele vyvíjen psychický nátlak a vietnamská armáda je původcem toho pronásledování. Uvedenou otázku žalovaná i krajský soud posoudili chybně.

[8] K závěrům týkajícím se humanitárního azylu pak uvádí, že souhlasí s krajským soudem v tom, že na jeho udělení nemá právní nárok. Správní orgán však při jeho udělení nemůže postupovat svévolně a jeho správní uvážení má své mantinely. Interpretací neurčitého právního pojmu okolnosti zvláštního zřetele hodné obsaženého v § 14 zákona o azylu měl tudíž žalovaný (a po něm i krajský soud) dospět k závěru, že byť jednotlivě aspekty stěžovatelova života tyto okolnosti nepředstavují, ve svém souhrnu již takovou intenzitu mít mohou.

pokračování

[9] S ohledem na to považuje závěry krajského soudu za nesprávné a setrvává na tom, že v případě návratu do země původu mu hrozí vážná újma na zdraví a životě, což odporuje § 12 zákona o azylu. Stejně tak i důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 téhož zákona splňuje, neboť jeho situace je hodna zvláštního zřetele, k čemuž krajský soud ani žalovaný nepřihlédli.

#### IV.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zastává názor, že jak napadené rozhodnutí, tak i napadený rozsudek jsou v souladu s právními předpisy. Žalovaný se nedopustil žádné nezákonnosti, a zabýval se všemi stěžovatelskými tvrzeními, která však neshledal azylově relevantní. Stížnostní námitky jsou obdobné s těmi žalobními a odpovědi na ně lze tudíž nalézt již v napadeném rozsudku. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou, nebo odmítnout pro nepřijatelnost.

#### V.

[11] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[12] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil a jak již výše uvedeno, ani stěžovatel ničeho v tomto směru v kasační stížnosti netvrdil.

[13] Z kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel v podstatě setrvává na tvrzeních obsažených již v žalobě a v podstatě se omezuje na vyslovení obecného nesouhlasu se závěry žalovaného a posléze i krajského soudu obsaženými v napadeném rozsudku. Tvrzené sledování příslušníky vietnamské armády tedy setrvale považuje za porušení práva na soukromí a za psychický nátlak mající povahu pronásledování podle § 2 odst. 4 zákona o azylu a okolnosti týkající se jeho zdraví a rodinných poměrů pak podle něj opodstatňují alespoň udělení humanitárního azylu. Závěry, které k těmto námitkám uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, však konkrétně nerozporuje a neuvádí, v čem tvrzené nesprávné právní posouzení z jeho strany spočívá. Nadto z obsahu kasační stížnosti plyne, že povětšinou jde spíše o polemiku se závěry žalovaného obsaženými v napadeném rozhodnutí, než se závěry, k nimž dospěl krajský soud. Z uvedeného tudíž vyplývá, že stěžovatel požaduje přezkum napadeného rozsudku, aniž by se však měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikатурního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu, a jeho rozhodnutí by tak mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] K problematice sledování a kontrole ze strany vietnamské armády se přitom krajský soud obsírně vyjádřil tak, že poukázal na nekonzistenci stěžovatelových tvrzení o této otázce, která vyplynula ze správního spisu. Stěžovatel totiž nejprve v údajích při podání žádosti o těchto okolnostech neuvedl ničeho, teprve následně při pohovoru tuto otázku zmínil a při opakovaném pohovoru doplnil, že mu o sledování řekli jeho kamarádi a důstojník pracující pro armádu. Žádné potíže při svých návštěvách Vietnamu (v letech 2010, 2013 a 2014) však neměl a nepociťoval, že by byl pronásledován. Současně však uváděl, že z Vietnamu do České republiky vycestoval za účelem podnikání, při cestách do Vietnamu neměl jakékoliv problémy a do Vietnamu se vrátit nechce kvůli dceři a obavám z toho, že si kvůli svému zdravotnímu stavu nenajde práci.

[15] S ohledem na právě uvedené lze krajskému soudu přisvědčit v tom, že stěžovatelova tvrzení týkající se údajného sledování armádou ve Vietnamu (nehledě na to, že poslední informace o něm má pocházet z roku 2014) jsou nevěrohodné. Za správný pak Nejvyšší správní soud považuje i závěr krajského soudu o tom, že i kdyby tvrzení o sledování armádou bylo hodnověrné, nelze je podřadit pod kritéria pronásledování vyplývající z § 2 odst. 4 zákona o azylu (*Pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování*).

[16] V této souvislosti poukazuje Nejvyšší správní soud na závěry obsažené v jeho usnesení ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014-93, podle nějž je azyl výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu však umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (viz § 12 zákona o azylu).

[17] V daném případě však nevyšla najevo existence žádné z takto taxativně vymezených podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tedy pronásledování stěžovatele ve státě původu za uplatňování politických práv a svobod nebo jejich odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství mají. Jak již také Nejvyšší správní soud dříve vyslovil, azyl podle § 12 zákona o azylu lze udělit pouze tehdy, pokud existuje příčinná souvislost mezi pronásledováním (resp. odůvodněným strachem z pronásledování) ve vztahu k okolnostem, za nichž žadatel o mezinárodní ochranu zemi původu opustil, a jedním z taxativně uvedených důvodů pronásledování (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu 19. 3. 2008, č. j. 2 Azs 103/2007-83). Krajský soud tudíž nepochybil, dovedl-li, že zde nejsou takové skutečnosti, které by opodstatňovaly závěr o splnění předpokladů pro udělení azylu podle zmíněného ustanovení. Nejvyšší správní soud ke zcela správným a přiléhavým závěrům krajského soudu dodává, že aby bylo možno vůbec uvažovat o naplnění důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, musí být pronásledování přiměřeně pravděpodobné, a musí také dosahovat určité intenzity závažnosti. Ani to v daném případě již jen pro nevěrohodnost stěžovatelových tvrzení

pokračování

splněno nebylo. Přitom stěžovatel závěr o tom, že jeho tvrzení byla v tomto bodě nevěrohodná, v kasační stížnosti vůbec nerozporuje.

[18] K otázce udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a k výkladu v něm obsaženého neurčitěho právního pojmu „*případ hodný zvláštního zřetele*“ Nejvyšší správní soud poukazuje například na závěry, které vyslovil v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71. Podle něj lze humanitární azyl udělit „*např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory.*“ O žádnou takovou ani obdobnou situaci se však ve stěžovatelově případě zjevně nejedná.

[19] Ze správního spisu plyne, že stěžovatelův zdravotní stav poté, co v roce 2019 prodělal operaci střev, je stabilizovaný. Tvrzená nemožnost či obtíže při hledání práce v zemi původu s ohledem na tuto operaci hodnotí Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem jako potíže ekonomické povahy, které bez dalšího okolností hodnou zvláštního zřetele být nemohou. K problematice dostupnosti a kvality lékařské péče se přílehavě vyslovil krajský soud v odst. 13. napadeného rozsudku s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Ani ze stěžovatelovy výpovědi, ani z obsahu správního spisu současně nelze dovodit, že by stěžovatel byl osobou trpící zvláště těžkým onemocněním, pro které by v případě návratu do země původu a absenci odpovídající zdravotní péče tento návrat představoval riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Z výše citované judikatury vyplývá, že důvod pro udělení humanitárního azylu nepředstavuje ani to, že má stěžovatel na území nezletilou dceru (u níž však není jako otec zaspán v rodném listě). Nejvyšší správní soud tudíž nemá úvahám krajského soudu, které k těmto otázkám uvedl v odst. 16. až 18. napadeného rozsudku, co vytknout a ztotožňuje se s nimi.

[20] Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že již žalovaný se splnění předpokladů pro udělení humanitárního azylu řádně věnoval na straně 7 napadeného rozhodnutí, aniž lze dospět k závěru, že v této své úvaze překročil mezi správního uvážení, na němž je rozhodování o této formě mezinárodní ochrany založeno. Správním soudům přitom nepřisluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Pochybení v tomto směru Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem nedovodil.

[21] Nejvyšší správní soud tudíž s ohledem na vše výše uvedené shrnuje, že krajský soud v napadeném rozsudku věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námítky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (snaha o setrvání na území České republiky), zabýval se i tvrzenou obavou ze sledování vietnamskou armádou při návratu do země původu, jakož i obavami z potíží při shánění práce v zemi původu s ohledem na stěžovatelův zdravotní stav a existenci rodinných vazeb na území, zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a podklady a tyto podřadil pod jednotlivé na posuzovaný případ dopadající právní normy. Přitom se nedopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci, na niž v napadeném rozsudku odkázal. Dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura tak dává odpověď na všechny stěžovatelovy námítky.

## VI.

[22] Za těchto okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2024

Mgr. Petra Weissová  
předsedkyně senátu